

La platja, un espai de civisme

Quan jo era petita, a les tardes d'estiu gairebé només els pescadors restaven a la platja. Els banyistes marxaven a l'hora de dinar i no hi havia gaire costum de tornar-hi. Actualment les platges estan plenes de bon matí al vespre, l'atracció de la platja com a espai de descans i esbarjo ha crescut de manera imparable.

Som molta gent i som a tot arreu. Afortunadament, la majoria de les nostres platges gaudeixen d'instal·lacions, serveis i equipaments impensables anys enrera: dutxes, pasarel·les, lavabos, jocs infantils, papereres, neteja permanent, socorristes... No hi ha motius per a la nostàlgia!

I, tanmateix... per què els ciutadans embrutem i destruïm tant la platja? Si tant ens agrada, si tant la volem fruir... com és que cal invertir tants recursos a netejar i rehabilitar? No fugim d'estudi: els únics responsables dels plàstics i papers que suren a l'aigua i de les burilles, xapes, llaunes i vidres que reposen a la sorra, són els ciutadans. És senzillament un problema de civisme, cultura, educació. Hi ha molts factors que incideixen:

D'una banda, estem associant perillosament platja i consum. La platja com a *lloc de consum* (i, per tant de residus) però també la platja com a *objecte de consum*: és a dir, com a valor fungible del qual en som clients, però no en som responsables. Talment com un gelat!

D'altra banda, en tant que ciutadans occidentals benestants, a vegades domina la cultura de demanar tots els drets i esquivar el màxim de deures. La cultura de "si pago, tinc dret a...", "no és la meva responsabilitat netejar...", "aixó li toca a l'ajuntament...", etcétera. Ens hem acostumat a ser mereixedors de serveis, a canvi de pagar impostos.

Finalment, tot s'ha de dir, la funció parental s'ha debilitat. Tots els nens i nenes criden, embruten, molesten i són insoportables en algun moment de la seva vida. Per aixó necessiten al seu costat adults responsables i afectuosos que, de tant en tant, els posin límits i els corregeixin. Una bona bronca, en el seu punt just, és tan saludable com una tempesta d'estiu!

Les platges de Barcelona són un tresor de tots els ciutadans, com ho és el modernisme, les places i jardins, el disseny, la gastronomia, el gòtic o el parc de Collserola. Com hi podem contribuir les famílies perquè no es malaguanyi? Alguns consells senzills:

- Quan arribem a la platja, netegem el lloc on ens volem instal·lar. És un gest que té el valor simbòlic d'expressar responsabilitat: és el que fariem si arribéssim a casa i veiéssim brosa escampada pel terra.
- Expressem clarament als nostres fills la nostra escala de valors: admiració pels racons nets i polits i rebuig cap als racons bruts o deixats.
- Cridem amablement l'atenció als veïns incívics. És dur fer-ho, però, si més no, prenem-nos-ho com un entrenament personal en habilitats socials. De la mateixa manera, fem que els nostres fills percebeixin els comportaments cívics dels veïns. Recordem que sempre fa més soroll un arbre que cau que cent arbres que creixen!

- Anem a la platja en colla, amb altres amistats. La companyia d'altres famílies que comparteixen criteris educatius ajuda a establir els límits i corregir els nostres fills quan cal.
- Llitem contra el concepte de la platja-consum, un concepte que ens abocarà a la passivitat i el conformisme, i substituïm-lo pel de platja-salut. Es a dir: platja-esport, platja-relax, platja-comunicació, platja-higiene. Ens col·loca millor en una dimensió de ciutadania activa i responsable.

Fem de la platja un espai de civisme!